ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ

НА

ИНСТИТУТА ЗА ДЪРЖАВАТА И ПРАВОТО ПРИ БАН

ЗА ПЕРИОДА 2017 – 2021 г.

от проф. д-р Ирена Илиева

Относно: участие в процедура за избор на директор на ИДП

Въведение

Институтът за държавата и правото е създаден през 1947 г. и е единственото научно звено в системата на Българската академия на науките, което извършва фундаментални и приложни изследвания в областта на правото. Наред с това Институтът осъществява активна научно-експертна и консултантска дейност в помощ на органите от законодателната, изпълнителната и съдебната власт. ИДП е част от научното направление „Човек и общество на БАН“.

Той работи интензивно за подготовка на висококвалифицирани научни кадри и докторанти в областта на правната наука и за обучението на студенти по право в различни висши училища.

Институтът има дългогодишна традиция в научните изследвания на действащото законодателство, на правоприлагането и на проблемите, свързани с хармонизирането на българското законодателство с правото на Европейския съюз.

ИДП е уникален в рамките на Академията и дейността му не се припокрива с тази на други структури в БАН. Той има водеща роля и значение в академичните правни изследвания в България.

При изготвянето на тази програма са взети предвид:

- Мисията на БАН в съответствие със Закона и Устава на БАН;

- Националната програма за развитие: България 2020[1];
- Обновената Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2025[2];
- Рамковата програма на ЕС за научни изследвания Хоризонт 2020[3].

Представям основните насоки на моята програма като кандидат за директор.

I. Главната цел за периода 2017 – 2021 г.

Основното предизвикателство пред Института за държавата и правото е повишаването на качеството на научните изследвания във фундаментални и приложни приоритетни направления на правото в състояние на поддържани константни ниски нива на бюджетната субсидия. Той трябва да продължи да бъде водеща научна организация, която да определя цялостните насоки на изследванията в правото, да чертае приоритетите и тенденциите в България в съответствие с европейските и световни стандарти. Тази главна цел може да се постигне чрез усилия за укрепване на научния потенциал при осигуряване на неговото финансиране.

Наред с научните изследвания Институтът следва да продължи да бъде водещ център за подготовка на докторанти и лидер в установяване на обучение в пост-докторантура в България. Тази задача би могла да се осъществи съвместно с Администрацията на БАН и МОН. Те следва бъдат използвани по подходящ начин за предлагане на продължаващи обучения в това направление.

II. Главната мисия

Институтът е научен център с утвърден престиж. Изследванията, осъществявани в него, имат особено значение за развитието на правната наука в България.

Към 2017 г. научноизследователската дейност на ИПН е насочена в три приоритета:

---

[1]Приета с Решение на Народното събрание от 28.07.2011 г. http://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=765

[2]Приета на 25.10.2016 г. с Решение № 900 на Министерския съвет http://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=708, приета с .

[3]https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/sites/horizon2020/files/H2020_BG_KI0213413BGN.pdf

1. Подпомагане на законотворческата функция на държавата, на правоприлагането и на дейността на правораздавателните и административни органи;

2. Изследвания в областта на хармонизирането на българското с правото на Европейския съюз;

3. Фундаментални и приложни правни изследвания.

Колективните научни проекти са посветени на актуални и важни за българската правна наука проблеми и практика, както и за правото на Европейския съюз и международното право. Научните направления на колективните и индивидуалните проекти бяха подложени на задълбочена дискусия в Научния съвет на ИДП и актуализирани. Към м. юни 2017 г. те са следните:

- „Конституционноправни, административноправни и правно-социологически проблеми на нормотворчеството“ с ръководител доц. д-р Надежда Йонкова;

- „Актуални проблеми на частното право“ с ръководител доц. д-р Николай Колев;

  В този колективен проект ще се разработват следните индивидуални проекти:

  -проф. д-р Поля Голева „Актуални проблеми на поръчителството и някои други форми на лични обезпечения“;

  -проф. д-р Венцислав Стоянов „Договор за аренда“;

  -доц. д-р Вълчин Даскалов „Имуществена отговорност на членовете на управителните органи на капиталовите дружества в светлината на corporate governance”;

  -доц. д-р Григор Григоров „Правното положение на лицата, които са обезпечили задълженията на длъжника в производство по несъстоятелност“;

  -доц. д-р Николай Колев „Изключване на съдружник от ООД“;

  -гл. ас. д-р Петър Бончовски „Решението в гражданския процес при автономно прилагане на правото на ЕС-принципни въпроси“;

  -ас. Атанас Блидов „Разглеждане на търговски спорове пред съд и арбитраж“.

- „Наказателноправни средства за противодействие на престъпността в България“ с ръководител доц. д-р Гергана Маринова;

  В този колективен проект ще се разработват следните индивидуални проекти:

  -проф. дюн Никола Манев „Развитие на реформата на наказателно-процесуалната система“;

  -доц. д-р Екатерина Салкова „Участие на ненавършили пълнолетие лица в наказателното производство“;

  -доц. д-р Гергана Маринова „Споразумението в българския наказателен процес“;

  -гл. ас. д-р Огнян Велев „Престъпления против мира и човечеството по българското наказателно право“;

  -ас. Мария Михайлова „Престъпления от омраза по българското наказателно право“;

  -ас. Янко Ройчев „Частното обвинение в българския наказателен процес“;

  -ас. Виктория Георгиева „Противоправност и наказуемост на деянието по българското наказателно право“.

  В този колективен проект са включени и всчки докторанти в секцията по „Наказателноправни науки“.

- „Миграцията – предизвикателство за международното публично право, международното частно право и правото на ЕС“ с ръководител проф. д-р Ирена Илиева.

- „Правна уредба на дейността на малките и средни предприятия в правото на ЕС и р България. Хармонизация или дисхармония ?“ с ръководител проф. д-р Ирена Илиева

Индивидуалните научни проекти са съсредоточени върху следните проблеми: „Международноправни проблеми между държавите, възникнали в резултат от разпадането на бивша Югославия“; „Прилагане на международните договори за защита на правата на човека от върховните съдилища в България“.

Тематиката на колективните проекти засяга особено актуалната проблематика за хармонизиране на българското законодателство с Правото на ЕС, материята на малките и средни предприятия и други аспекти, които ще са в приоритетите на българското председателство на Съвета на ЕС през 2018 г.

Съществена част от мисията на Института са дейностите от общонационално значение: изготвянето на концепции, програми, становища и консултации за усъвършенстване на българското законодателство. Значителна по обем е експертната работа на учените от института. През 2016 г. ИДП е изготвил 34 експертизи и становища в помощ но институции и органи на управление като ВКС, ВАС, НС, МС, министерства и различни държавни агенции. За ВКС и ВАС са изготвени 10 становища.

С влизането в сила на 04.11.2016 г. на измененията в Закона за нормативните актове[4], с които беше въведена задължителната оценка на въздействието на законодателството (чл. 19 и сл.) пред ИДП се разкрива уникалния шанс да засили експертната си дейност, насочена към подобряване на качеството на законодателството в България. Практическата реализация на механизма на оценката на въздействието представлява сериозно предизвикателство пред българския законодателен процес поради факта, че се въвежда за първи път у нас и представлява нещо ново и малко познато както за лицата вземащи решенията по регулиране, така и за научната общност. Предстои изграждането на липсващия капацитет в държавата администрация и в законодателния орган за извършване на оценки на въздействието. Считам, че ИДП може да осъществи мисията да се утвърди като експертна институция на оценки на въздействието в България.

В тази връзка на основание чл. 15, ал. 2, предложение I-во от Указ № 883 за прилагане на Закона за нормативните актове[5] съм предложила сключването на рамкови споразумения с Министерски съвет и Народното събрание за текущо предоставяне на научни становища при изготвянето на предварителни оценки на въздействието и подготовката на законопроекти, както и при последващите оценки на въздействието на вече приети нормативни актове, при поискване от тях.

С новата разпоредба на чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове, в сила също от 04.11.2016 г. беше въведен новият правен институт на предварителния преглед за съответствие на проектозаконодателството с основните международни инструменти в областта на защитата на правата на човека. Според закона, проект на закон или кодекс, който подлежи на разглеждане от Министерския съвет, се придружава и от справка за съответствието с Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека, която

[4] Обн. ДВ, бр. 34 от 3.05.2016 г.

[5] Чл. 15. (1) Органът, който отговаря за изготвяне на законопроекта, го изпраща заедно с мотивите на заинтересуваните министерства, други ведомства или обществени организации, които организират неговото обсъждане и дават мотивирано становище.

(2) **Органът по предходната алинея може да поиска становище по законопроекта и на научни организации** или специалисти **по споразумение с тях.**

се изготвя от Министерството на правосъдието. ИДП може успешно да участва в разработването на детайлизирана методология за извършване на предварителния преглед за такова съответствие. Ако бъда избрана за директор ще предложа сключването на дългосрочно споразумение с Министерството на правосъдието за текущо предоставяне на научна експертиза при изготвянето на справките за съответствие.

С посочените вече изменения в Закона за нормативните актове за първи път у нас беше въведено задължителното провеждане на обществени консултации по проектите за нормативни актове в структуриран вид, независимо от това кой от конституционно регламентираните органи е упражнил правото на законодателна инициатива. Това е изцяло нова система, която се основава на усъвършенстване на Портала за обществени консултации на Министерски съвет www.strategy.bg, удължаване на срока за обществените консултации от 14 на 30 дни и въвеждане на задължителното публично отчитане на получените по тях становища с ясно посочване кои от тях се възприемат и кои се отхвърлят мотивирано. По мое виждане ИДП има потенциал да стане активен и постоянен участник в обществените консултации, с което ще върне „научното доказателство" като основен фактор при формулирането и вземането на най-важните държавновластнически решения у нас, каквито са законодателните.

Важна част от мисията на Института представлява подготовката на висококвалифицирани научни кадри и докторанти в областта на правната наука и за обучението на студенти по право в различни висши училища. Продължаването на добрите традиции и практики на обучението в докторантура е важна част от предназначението на ИДП.

III. Към момента, м. юни 2017 г., от направения swot анализ състоянието е следното:

Силни страни:

- **Акредитирани 8 (осем) докторски програми (Международно частно право; Правна социология. Правна информатика; Наказателен процес; Конституционно право; Административно право и процес, Гражданско и семейно право; Международно право и международни отношения; Стопанско/търговско/ право)**
- **Възстановени и подобрени връзки с националните съдебни и законодателни органи;**
- **Попълнен е научния състав с млади учени в областта на Трудовото право и Назателното право;**
- **Силна експертна дейност в подпомагане на националните институции;**

- **Утвърждаването на ИДП като водеща институция на национално ниво за обучение в докторантура по право;**
- **Добър джендър баланс между учените жени и мъже;**
- **Подобрено възрастовото съотношение между младите и утвърдените изследователи;**
- **Подобрен е състава на учените на пълно работно време в ИДП в сравнение с 2016 г. Намален е броя на съвместителите по чл. 111 от КТ на 5 души;**
- **Успешно проведен конкурс за заемане на дръжност „главен асистент“ по Международно частно право.**

Слабости в процес на преодоляване

- **Намаляване на състава на учените на пълно работно време в ИДП. През 2012 г. на основен трудов договор в ИДП са работили 25 учени. През м. ноември 2016 г. са 22. Към м. юни 2017 г. са 25;**
- **Балансът между учените на основен трудов договор и съвместителите към. м. ноември 2016 г. е 69 % към 31 %. Към м. юни 2017 г. съотношението е 80 % към 20 %;**
- **Спад в международното сътрудничество.**

Слабости

- **Очертаваща се в краткосрочен план липса на хабилитирани учени по Конституционно право и по Международно частно право;**
- **Липса на млади учени, които да осигурят приемственост по Международно право и международни отношения;**
- **Недостатъчна екипност, добронамереност и етичност в работата;**
- **Липса на финансиране от външни източници;**
- **Недоразвито сътрудничество с други институти в Академията и с повечето от юридическите факултети в университетите, посочено още в Оценката на Комисията на Европейската научна фондация;**
- **Непълно портофолио на научните дейности и акредитираните докторски програми;**

IV. Организация на научно-изследователствата дейност

Анализът на състоянието на ИДП към м. юни 2017 г. ми дава основание да заявя в настоящата програма намерението ми да работя за популяризирането на постиженията и продължаване на добрите традиции, за доразвиване на положителните тенденции и преодоляване на слабостите.

Пълноценният научен живот се гради върху множество предпоставки: научен кадрови потенциал, актуалност на научните направления, програма за семинари и конференции, международно сътрудничество и др.

Оценителната комисия на Европейската научна фондация посочи като сериозен недостатък на Института липсата на изследвания във важни отрасли на правото като: теория на правото; конкурентно право; трудово право; история на правото. Като недостатъчно „покрити" с изследвания комисията посочи правото на ЕС и международната закрила на правата на човека.

Към м. юни 2017 г. са преодолянне са някои от критичните бележки на Европейската научна фондация. Привлечени са млади учени специалисти по Трудово право и по Наказателно право. По мое мнение е запълнена празнината в материята на закрилата на правата на човека.

Сериозен недостатък на Института, който споделям публично от години, е липсата на интердисциплинарни изследвания. „Капсулирането" на учените от ИДП в рамките на правните изследвания, и то повечето чисто позитивноправни, не отговаря на световните тенденции към интердисциплинарност. Естествена среда за такива изследвания е сътрудничеството между институтите и другите постоянни звена в самата Академия. В посока на преодоляване на тази тенценция е приемането от Научния съвет на колективния проект „Правна уредба на дейността на малките и средни предприятия в правото на ЕС и р България. Хармонизация или дисхармония ?", в който участват учени от секцията по „Публичноправни науки" и от „Международноправни науки".

Продължава да функционира семинарът на ИДП, който е наследник на теоретичния семинар по докторантския проект „Насърчаване на потенциала за развитие на юристи-докторанти и млади учени" по Оперативна програма „Управление на човешките ресурси", в който участие взеха видни български учени-юристи, но също и историци, методолози на науката и др. Програмата на семинара е балансирана и в него вземат участие както утвърдени, така и млади колеги. Като особено успешно беше оценено обучението по „Изследователски подход и стилистика на писане на дисертация" за докторантите с лектор доц. Доминика Янева, проведено на 31 май 2017 г.

V. Кадрово състояние към м. юни 2017

От 2010 г. до сега научният персонал на ИДП показва тенденция към намаляване. Към м. декември 2010 г. ИДП е средно голямо научно звено (с 37 души персонал, от които 30 изследователи), към м. март 2012 г. в Института на

трудов договор с пълно работно време са 25 изследователи. Към момента, м. юни 2017 г. в ИДП на трудов договор с пълно работно време са 24, един заема половин щатна брайка учени. Един е в дългосрочен отпуск, един учен – в творчески отпуск. Изследователите съвместители на основание чл. 111 КТ са 5 и заеман 3 и половина щатни бройки. Съотношението между учените на основен трудов договор и съвместителите е 80 % към 20 %.

Съотношението жени-мъже сред учените на основен трудов договор е балансирано и е почти 50 % на 50 %. Джендър балансът след съвместителите е в полза на мъжете 75 % срещу 25 % жени. Подобрен е възрастовия състав с тенденция към подмладяване.

В момента има 6 професори, от които 3 на пълно работно време, 10 доценти - всички пълно работно време, 5 главни асистенти и 8 асистенти.

Административнит и технически персонал заема 6 щатни бройки.

ИПН е структуриран в четири секции:

- Секция по публичноправни науки
- Секция по гражданскоправни науки
- Секция по наказателноправни науки
- Секция по международноправни науки

Три от четирите секции са със сравнително балансиран научен състав. Това са секциите по Публичноправни науки, по Гражданскоправни науки и по Наказателноправни науки. Кадровият проблем в секцията по Международноправни науки поради напускането на проф. дюн Цветана Каменова е донякъде преодолян с успешно завършилия конкурс за главен асистент по Международно частно право. Следва да се попълни хабилитирания състав с учени по Конституционно право и Международно частно право.

Бих желала да подчертая, че ако бъда избрана за директор ще работя за своевременно откриване на проблемите и попълване на състава на всички секции с млади изследователи за да се запази приемствеността между поколенията в ИДП.

Необходимо е да се създадат условия за бързо израстване и хабилитация на учените, които имат съответната научна продукция, както и увеличаване на броя на професорите, при същите условия. Това ще бъде една от приоритетните насоки на работа през периода 2017 – 2021 г. Същевременно следва да се съхрани традицията за създаване на максимално благоприятни условия за работа на утвърдените учени в института.

Задачи в кадровата политика:

- **попълване на научния състав с хабилитирани учени по Конституционно право и по Международно частно право;**
- **да се насърчи хабилитация на учени по Граждански процес и по Наказателно право;**
- **В средносрочен план след осигуряване на научния потенциал да се пристъпи към процедури за акредитация на докторска програма по Граждански процес, Наказателно право и Трудово право.**

VI. Обучение в докторантура

Обучението на докторанти е важна част от подготовката на висококвалифицирани юристи. Средногодишно в Института се обучават над 30 докторанти и интересът към докторантурата нараства. Към м. юни 2017 г. в ИДП се обучават 36 докторанти, от които 4 редовни, 27 задочни и 5 на самостоятелна подготовка.

Институтът за държавата и правото има акредитация по 8 научни специалности: Конституционно право, Административно право и административен процес, Гражданско и семейно право, Международно право и международни отношения, Стопанско/Търговско/ право, Наказателен процес, Международно частно право и Правна социология. Правна информатика.

Към настоящия момент няма друга научна институция, което да е акредитирана по толкова широк спектър от специалности. Докторантските програми в ИДП са осъвременени и отговарят на европейските и световни критерии за докторантура

Докторските програми по „Международно частно право“ и „Правна социология. Правна информатика“ получиха изключително високи оценки от НАОА, съответно 9, 39 и 9,34 .

Следва да се запази и насърчи традиционното вече провеждане на националните докторантски конференции в областта на правната наука. През 2016 г. беше проведена шестата конференция. От 15 до 18 юни 2017 г. ще се проведе седмата национална докторантска конференция в Дома на учените „Фр. Жолио-Кюри“ край Варна.

През периода 2017 – 2021 г. тази положителна насока трябва да се запази. Следва да се прецизира нормативната основа на докторантурата, да се увеличат стимулите за научните ръководители и самите докторанти. В тази насока, ако бъда избрана за директор, ще се ангажирам за увеличаване на престижа на ИДП като обучител в докторантура и за търсене на допълнително финансиране по

линия на Оперативна програма „Наука, образование и интелигентен растеж“ (ОП НОИР).

За успешното завършване на докторантури допринасят и сключените договора за обмен на докторанти и учени по програма „Еразъм плюс” с Юридическия факултет на Университета в Залцбург – Австрия, с Юридическия факултет на Университета в Болоня – Италия и на Университета във Варшава - Полша. Обменът на докторанти и на хабилитирани учени по тях е възможност за пълноценно международно общуване и издигане на авторитета на ИДП в чужбина.

Преповтарям заявеното в поставените от мен в програмата главни цели: установяване на обучение в пост-докторантура в ИДП като водеща институция в България. Тази задача би могла да се осъществи съвместно с Администрацията на БАН и МОН.

VII. Материално-техническо състояние към м. юни 2017 г.

Бюджетът на ИДП БАН се формира от субсидия и собствени приходи.

За 2017 г. утвърдената бюджетна субсидия е в размер на **447 238** спрямо миналогодишната от **403 243 лв.**

С бюджетната субсидия се обезпечава изплащането на следните приоритетни разходи – заплати, осигурителни вноски от работодател, болнични за сметка на работодател, стипендии на редовни докторанти и режийни разходи за издръжка на института – ел. енергия, топлоенергия, вода, телефони и др.

Разходването на бюджетната субсидия през годината е на база 1/12 част от утвърдения й годишен размер. **С плановите средства на бюджетната субсидия са обезпечени следните разходи:**

- Заплати, обезщетения по чл. 224 от КТ и обезщетения по чл. 40 от КСО;
- Осигурителни вноски от работодател**;**
- Ел. енергия, топлоенергия, вода, телефони, застраховка на сградния фонд, актуализация на програма за заплати, мълниезащита, дезинсекция на сграда, почистващи материали, ремонт на помещението на таванския етаж и др.;
- Стипендии на четирима редовни докторанти,
- Планирани средства за работни заплати и осигурителни вноски до края на 2017 г. – 255 398 лв.
- Планирани средства за стипендии на редовни докторанти до края на 2017 г. – 12 600 лв. (450 лв.месечна стипендия за 4 бр. редовни докторанти за 7 месеца);

- Планирани средства за издръжка – ел.енергия, топлоенергия, вода, и др. – 7 000 лв.

Към м. юни 2017 г. ИДП е сравнително добре осигурен с компютри – 15 настолни, 7 преносими компютри, принтери, интернет и правно-информационна система за научните сътрудници от четирите секции. Всяка от секциите има компютър и принтер. В управленски период до 2016 г. бе подновена техниката за администрацията, включително телефони и комуникационни средства, офис оборудване.

Наличната техника се поддържа адекватно без да е необходимо да се сключва договор за поддръжка със специализирана фирма.

VIII. Популяризация на работата на ИДП

Считам, че дейността по популяризация на ИДП следва да се засили. Основното средство за разпространяване на сведения за работата на института, новини, обявления на рецензиите и становищета по текущите процедури за защити на дисертационни трудове, други процедури по Закона за развитие на академичния състав в Р България е сайтът. Информацията на него се актуализира своевременно.

През 2016 г. интернет страницата на ИДП е посетена от 16 551 уникални посетители. Тенденцията е към увеличаване на трафика и тя се обяснява с по-големия обем информация в него и отварянето на няколко страници след едно посещение. Поддържа се и Фейсбук страница на ИДП. Към 16.12.2016 г. тя има 1228 харесвания, което показва, че все повече хора следят информацията, свързана с ИДП чрез социалните мрежи.

Би могло да се обмисли, ако бъда избрана за директор, да се създаде интернет платформа за качване на произведения на учени от института, които желаят те да са достъпни, включително на чужди езици.

На сайта би могло да се създаде и да функционира продукт, който да предлага наличните цитирания на произведения на учените от ИДП, събрани на базата на въведените в системата SONIX. В тази насока вече имам конкретно предложение за изработване на единна система за класификация на цитиранията. Това е един сериозен проблем, който от години стои пред обществените науки и в частност пред правната наука. По този начин ИДП ще се нареди, макар и със скромен принос, сред институтите, които „произвеждат“ иновации.

Друг съществен аспект от дейността по популяризиране на работата в ИДП са връзките с широката общественост и неправителствения сектор. Освен традиционните ни партньори като съсловни организации (СЮБ, адвокатски колегии и др.), би следвало да се обърнем и към доказали се с високо качество и ефективност организации на юристи от неправителствения сектор.

Организирането и провеждането на съвместни събития по актуални за обществото ни проблеми ще допринесе несъмнено за популяризиране на дейността и приносите на ИДП.

Следва да подчертая и сътрудничеството между ИДП и Регионалните академични центрове. На 11.05.2017 г. в Казанлък се проведе среща-дискусия, организирана съвместно от омбудсмана на Казанлък, Европейски потребителски център България, ИДП и представители на Европейския съвет на тема "Защита правата на потребителя".

IX. Преподавателска дейност

Учените от ИПН извършват и огромна преподавателска дейност по обучение на студенти, специализанти и дипломанти.

През изминалата година петнадесет учени са чели лекции по 45 теми в 6 висши училища за общо 5 161 академични часа, четирима са водили упражнения и семинари по 4 теми в две висши училища, включително академията на МВР, за общо 525 академични часа. В подготовката на дипломанти и специализанти са се включили 4 лектори по 5 теми за 105 академични часа. Подготвени са 123 дипломанти и 14 докторанти извън ИДП.

Научните постижения на изследователите от ИПН допринасят за подобряването на качеството на юридическото образование. Именно чрез преподавателската дейност техните изследвания достигат до студентите и до докторантите. Съществено значение в това отношение имат и издаваните научни трудове и учебници на учените от Института.

През периода 2017 – 2021 г. следва да се задълбочат контактите с юридическите факултети на университетите. Те не бива да се ограничават само в преподаването на учените от ИДП, а да се разширят до съвместни проекти, участия в консорциуми за научни изследвания и др.

Следва да се проучи нуждата сред професионалните кръгове от организират и следдипломни квалификации и специализации по теми от научната проблематика на ИДП. В това виждам възможност преподавателската дейност да се завърне в самия институт и да се издигне на ново, още по-високо равнище.

X. Издателска дейност

Важна дейност на Института за правни науки е научно-изследователската работа и отпечатването на статии, студии, монографии, учебници на учените.

Печатното издание на ИПН е „Правна мисъл” – списанието, което е „визитната картичка” на института. В него наред с утвърдените учени, участват активно със свои материали младите изследователи и докторанти.

Списанието излиза в четири книжки годишно и може да бъде закупено в ИПН. То се разпространява и в над 40 научни организации в чужбина. За 2016 г. абонатите са били 169 (за сравнение през 2015 г. абонатите са били 108). В този брой не са включени абонатите, платили отделни статии в онлайн библиотеката CEEOL.

През 2016 г. разпространението на списанието се извърши най-вече чрез мрежата на разпространителите на периодика в страната – „Български пощи“, „Разпространение на печата“, „Доби Прес“ и други по-малки разпространители.

През изминалата година бяха сканирани стари броеве на сп. „Правна мисъл“ от редактора му и изпратени за допълване на най-голямата база данни за литература в Централна и източна Европа – CEEOL. Към момента в нея са качени броевете от 2002 до 2016 г. включително.

Следва да отбележа, че финансирането на списанието през 2016 г. бе от приходи от CEEOL и спонсорство. Получените средства бяха за заплащане на отпечатването и закупуването на консумативи за редакцията.

Вече утвърдена е традицията за издаване на поредицата „Трудове на ИДП”. Тя започва през 2003 г. с издаване на трудове само на млади учени. През 2015 г. бяха отпечатани том X, XI, XII и XIII. Последните два съдържат съответно докладите от две научни конференции, организирани от ИДП по повод 145 годишнина на БАН, а от т.VI до т.X включват докладите от Националните конференция на докторантите (от 2011 г. до 2015 г.), излизе от печат на т.XIV с докладите от последната – VI-та конференция от 2016 г. Обемът на сборника е 508 страници и той също е качен в базата данни за Централна и Източна Европа CEEOL.

Всички институтски издания могат да бъдат намерени в библиотеката на ИПН, чийто фонд разполага с 36 251 тома библиотечни материали, от които 21 240 тома книги, 15 002 тома периодични издания и 9 броя специални издания (CD). През 2016 г. ИДП осигури от собствени средства абонамента на български юридически списания (265,70 лв). Заплатен е абонаментът и за 2017 г.

Бих желала да посоча една добра практика, въведена от предишния директор проф. дюн Цв. Каменова Това е съфинансирането на книги на млади учени със средства на ИДП. По този начин бяха издадени монографии на някои колеги. Сред тях са гл. ас. д-р Огнян Велев „Мястото на пробацията сред наказателните санкции (съпоставително изследване в българското и френското наказателно право)“, ИДП-БАН, С., 2016, финансирана частично от Висшия

адвокатски съвет и ИДП и монографията на гл. ас. д-р Петър Бончовски, „Свободното движение на решения (Р България- ЕС)“, ИДП-БАН, С., 2016.

Поемам ангажимент, ако бъда избрана за директор, да продължа тази добра практика.

XI. Международно сътрудничество

ИДП поддържаше дългогодишно сътрудничество с редица научни институции в Европа и света: Институт за авангардни правни изследвания в Лондон; Макс Планк Институт за чуждестранно и международно частно право (Хамбург – Германия); Макс Планк Институт за чуждестранно публично право и Международно публично право (Хайделберг – Германия; Макс Планк Институт за интелектуална собственост (Мюнхен – Германия); Институт „Лудвиг Болцман” за правата на човека (Виена – Австрия), Научноизследователското звено за институционални промени и европейска интеграция при Австрийската академия на науките; Международната организация по миграция (Виена – Австрия); Юридически факултет на Университета в Залцбург; Юридически факултет на Университета в Болоня; Европейски университетски център във Флоренция (Италия); Северозападен университет, Чикаго (САЩ); Институт за държавата и правото при Руската академия на науките, Институт за държавата и правото към Полската академия на науките, Изследователския комитет по социология на правото (Oniati) и др. Учени от института са специализирали във Виена (Австрия); Йоханесбург (ЮАР), ЮНИДРОА в Рим (Италия); Барселона (Испания); Великобритания; Германия; Япония; САЩ и са участвали в многобройни научни конференции.

Оценителната комисия от ЕНФ подчерта значението на контактите с Макс Планк – институтите в Мюнхен и Фрайбург и Институт за авангардни правни изследвания в Лондон, както и участието на учени в COST акцията „Международното право в националните съдилища”.

В периода от 19 септември до сега съм положила усилия за съживяване на международното сътрудничество на ИДП. Освен научния обмен за докторанти и учени по програма „Еразъм плюс“ с Университетите в Залцбург, Болоня и Варшава, бяха завършени проекти с Румънската академия на науките – Институт за правни изследвания „Акад. Андрей Радулеску“ („Правни аспекти на българо-румънското сътрудничество в защита и трайна употреба на р. Дунав“ и „Трайан Йонеску, Нено Неновски и константите на правото“). През 2016 г. приключи проектът между БАН и МАНУ „Регулиране и усъвършенстване на съдебната система и съдопроизводството“. Очаквам след посещението на проф. Владислав Чаплински през м. юни да се договори сътрудничество по нови проекти между ИДП и Полската академия на науките.

Организираната от ИДП конференция на тема „10 години членство на Република България в ЕС – проблеми на хармонизацията и прилагането на правото на ЕС“, която ще се проведе от 15 до 18 юни 2017 г. се превръща в международна поради участието на проф. Силвен Пуйо Перуцето –съветник във Френския касационен съд и член на Френското обществото за сравнително право и проф. Вл. Чаплински.

Несъмнена е ролята на личния авторитет и контакти на учените за изграждането и развитието на международното сътрудничество.

Ръководството и учените на Института трябва да положат усилия за развитие на международното сътрудничество, тъй като то е изключително важно за балансираното развитие на Института. Ако бъда избрана за директор ще положа всички усилия за съживяване на международните контакти на ИДП и активизиране на международните ни изяви.

XII. Основни задачи през периода 2017 – 2021 г.:

1. Насърчаване и подкрепа на младите учени на пълно работно време с цел продължаване на приемствеността и предвидимост при бъдещото кадрово развитие в ИДП;

2. Попълване на състава с хабилитирани учени по Конституционно право и Международно частно право;

3. Да се работи за попълване на портофолиото на акредитираните докторски програма с Наказателно право, Граждански процес и Трудово право;

4. Търсене с всички законни средства на финансиране за ИДП извън бюджетната субсидия;

5. Засилване на сътрудничеството и интердисциплинарни изследвания с други постоянни звена в БАН;

6. Установяване на сътрудничество с повече от висшите училища в области от взаимен интерес (научни изследвания, преподавателска дейност, обмен на добри практики и др.);

7. Да се проучи практиката и законодателството в други страни, включително държави-членки на ЕС за пост-докторантурата. Да се създаде и въведе постепенно обучението в „пост-докторантура”;

8. Засилване на екипния принцип на базата на зачитане на достойнството на личността на учения и свободата на научни изследвания;

9. Да се превърнат учените във водещи експерти в оценката на въздействието на законодателството.

Заключение

Ако бъда избрана за директор ще работя за спокойна, хармонична и творческа обстановка, при спазване на нормативната база за дейността на БАН (Закона за БАН и Устава на БАН и др.), с решенията на висшия орган за управление: Общото събрание и подкрепата на Научния съвет на Института.

Заявените приоритети и задачи пред ИДП за периода 2017 – 2021 г. биха могли да бъдат изпълнени само при зачитане на утвърдените етични принципи и модели на поведение на учените в БАН.

Благодаря на колегите, които споделиха идеи и дадоха предложения за тази програма.

София, 2 юни 2017 г.

проф. д-р Ирена Илиева